

Ammattikoulutuksen yhteistyön mahdollisuudet Euroopan ulkopuolella: Intia

7.10.2009

Ammattikoulutuksen järjestäjien verkosto on käynnistämässä intialaisten partnereiden kanssa yhteistyötä vientiteollisuuden koulutusaloilla. Yhteistyötä on tarkoitus toteuttaa kohdealueella, missä suomalaiset globaalit yritykset toimivat.

Alustukset:

Annikki Häkkinen, erityisasiantuntija, Opetushallitus (pj)

Eeva Nuutinen, senior analyst, Finpro

Minna Säävälä, erikoistutkija, Väestöliitto

Ulla Pantsar, suunnittelija, Koulutuskeskus Salpaus

Raportoitijat:

Katja Helander, ohjelmakoordinaattori, CIMO

Tiina Pärnänen, ohjelma-asiantuntija, CIMO

OPH:n rahoittamaa ammatillisten oppilaitosten Intia-verkosta on vetänyt tähän asti Ulla Pantsar Koulutuskeskus Salpauksesta. Verkoston vetovastuuta vaihdetaan vuoden 2010 alussa, jolloin vetäjänä aloittaa Seija Heikkinen Espoon koulutuskuntayhtymä Omniasta.

Eeva Nuutinen, Senior analyst, Finpro

- Kiinnostus Intiaa kohtaan on kasvanut valtavasti muutaman viime vuoden aikana.
- Intia ja Kiina ovat ainoat merkittävät kansantaloudet, joiden talous on nykyisin nousu-uralla. Yritysten kiinnostus aluetta kohtaan perustuu väestön kokoon ja potentiaalisten asiakkaiden määrään. Intian kansantalouden kasvuennuste tälle vuodelle on noin 5,5 % ja ensi vuodelle noin 6 %. EU:n kasvuennuste on puolestaan pienenevä. Intian osuuden maailman taloudesta ennustetaan nousevan selvästi lähivuosina: nyt Intian osuus on 2 %, v.2050 ennusteiden mukaan jo 17 %.
- Intiassa on toistaiseksi hyvin paljon kotimaan teollisuutta, ulkomaankaupan osuus on vielä vähäinen.
- Intian väestö on 2,5-kertainen EU:hun verrattuna, pinta-ala on kuitenkin lähes yhtä suuri
- Intian bkt/per capita noin 1000 \$, EU:n bkt/per capita, noin 30 000 \$; Intian bruttokansantuote on kasvanut lähes 10 % koko 2000-luvun
- Intian vahvoja teollisuuden aloja ovat avaruus- ja autoteollisuus, viihdeteollisuus (Bollywood), tekstiiliteollisuus, IT-teollisuus, lääketieteellisyys (myös

- kopio-lääkkeitä) – biotekniikka ja diagnostiikka ovat kasvavia aloja; ympäristötekniologian kysyntä kasvussa
- Intialle ovat tyypillisiä äärimmäisyydet: toisaalla on käytössä korkeaa teknologiaa, toisaalla äärimmäistä köyhyyttä; intialaisille asiakkaille on hinnan lisäksi tärkeää tuotteiden laadukkuus
 - toistaiseksi 70 % väestöstä asuu maaseudulla
 - maan kolme vahvaa talouskeskusta ovat Delhi, Mumbai ja Chennai/ Bangalore; osavaltioilla on erilaisia profiileja (mm. rautavyöhyke, jossa paljon kaivosteollisuutta)
 - haasteita yritystoiminnalle Intiassa aiheuttavaa vaihtelevan tasoinen infrastruktuuri (esim. Nokia joutui rakentamaan oman tien tehtaaltaan satamaan; maataloustuotteet paikoin pilaantuvat huonojen kulkuyhteyksien takia), satamia ja lentokenttiä kuitenkin rakennetaan paljon. Sen lisäksi haasteita asettavat paikalliset hallintotavat ja lainsäädäntö (hitaus, byrokratia, korruptio).
 - ratkaisevaa on tuotantolaitoksen sijainti markkina-alueisiin nähden (hyvä logistiikka)
 - Intialaiset kuluttajat ovat hyvin laatutietoisia, he vaativat tuotteelta hyvää hintalaatu -suhdetta. Nokian hittituote maassa on peruskännykkä, jossa on taskulamppu (sähkökatkot ovat jokapäiväisiä). Jotta tuotteet menestyisivät, ne täytyy lokalisoita Intian markkinoille. Suomalaiset pelifirmat eivät ole toistaiseksi menestyneet Intiassa, sillä tuotteita ei ole lokalisoitu paikallisten mieltymysten mukaisiksi.
 - Elinkeinorakenne Intiassa: maatalous 17,3 %, teollisuus 28,9 %, palvelut 53,9 %. Huom! Kiinassa teollisuuden osuus on yli 50 %.
 - langaton liiketoiminta on kasvava ala; mm. koulutusta ollaan siirtämässä langattomaksi huonojen liikenneyhteyksien takia; lisäksi suosiossa ovat mobiilit pankkipalvelut, säätiedot/hintatiedot viljelijöille
 - Intia on yksi maailman saastuneimpia maita -> ympäristötekniologian kasvava tarve
 - Intiassa toimii noin 80 suomalaista yritystä, joista merkittävin on Nokia (tehdas Chennaissa); vanhin suomalainen yritys Intiassa on UPM Kymmene, joka on toiminut maassa yli 100 vuotta; muita Intiassa toimivia suomalaisia yrityksiä ovat mm. Kone, Huhtamäki, Metso, Wärtsilä, Lemcom, Salcomp, Perlos ja Aspocomp; suomalaisten omistamissa yrityksissä työskentelee noin 30 000 intialaista
 - Suomen ja Intian välinen kauppa on kasvussa; Suomi vienti Intiaan on suurempaa kuin tuonti; Intiasta tuodaan mm. tekstiilejä ja Chennaissa valmistettuja Nokian kännyköitä.
 - Intialaiset investoivat myös Suomeen (kuuluisin intialaisomisteinen yritys on Wipro); intialaiset yleensä kehittävät ostamiaan yrityksiä, eivätkä siirrä tuotantoa kotimaahansa
 - Finprolla kolme toimistoa Intiassa: Mumbaissa (5 hlöä), New Delhissä (9 hlöä) ja Chennaissa (3 hlöä)
 - Intian lukutaitoprosentti on n. 60 % (naisilla alhaisempi)

- Säävälä on tutkinut mm. intialaisia perheitä ja intialaista keskiluokkaa
- kuva intialaisesta yhteiskunnasta on moninainen: maata voidaan kuvata niin köyhäksi kuin moderniksi, dynaamiseksi ja kehittyväksikin; Intiassa ovat tyypillisiä monilapsiset perheet; joogalla ja uskonnoilla on paljon merkitystä monille paikallisille. Intialaisuutta on erittäin vaikeata kuvata yleisluontoisesti.
- Intia on Etelä-Aasian keskusvaltio, sitä ympäröivät Afghanistan, Pakistan, Nepal, Bhutan, Bangladesh, Sri Lanka ja Malediivit.
- Intian ja Pakistanin välinen suhde on ollut monimutkainen ja hankala maiden itsenäistymisestä saakka (v.1947).
- Yli 2/3 maan väestöstä elää kylissä – silti Intialle ovat tyypillisiä myös megalopolit. Väestö on keskittynyt pääosin jokilaaksoihin ja rannikoille. Keski-Intia on kuivaa tasankoaluetta, siellä maatalous on vähemmän tuottavaa ja väestötiheys alempi.
- Intia on liittovaltio; osavaltioilla on maassa paljon valtaa
- Intian väkiluku on yli 1.1. miljardia
 - Ennuste: 1,5 - 1.8 miljardia (ylittää Kiinan väkimäärän, koska väestö on Intiassa nuorempaa)
 - Väestöä on 200-kertaisesti Suomeen verrattuna
 - Väestönlaskenta suoritetaan säännöllisin välein, sen tuloksia voidaan pitää suhteellisen luotettavina; väestörekisteriin ei sen sijaan ole luottamista
- vertailu Intian ja Kiinan kesken:
 - Väestö: Intia 1,1 miljardia, Kiina 1,3 miljardia
 - 15-vuotiaiden lukutaidottomuus: Intia: 40 %, Kiina: 9 %
 - Eliniänodote: Intia 64 v. ja Kiina 72 v.
 - Köyhyysrajan alapuolella elävien osuus: Intia 25 % ja Kiina 10 %
 - Poliittinen demokratia Intia: kyllä, Kiina: ei
- Ruoantuotanto on maassa toistaiseksi riittävää
 - Intia on omavarainen viljan tuotannossa
 - Tuotannon kasvu on kuitenkin heikentynyt; kehitys on huolestuttavaa, sillä samaa aikaan väestö kasvaa ja ilmastomuutokset voivat entisestään huonontaa tilannetta
- Intian talous kasvaa, mutta silti köyhyyttä on laajalti. Kiinassa ja USA:ssa tuloerot ovat kuitenkin suurempia. Maassa arviolta 300 miljoonaa ihmisistä näkee nälkää ja joka toinen alle 6-vuotias lapsi on alipainoinen.
- Hindunationalismi aiheuttaa jännitteitä hindujärjestöjen ja muslimien (mutta myös muiden uskontojen) välillä. Pääuskonto hindu, 13 % muslimeja, 2 % kristittyjä, sikhejä, buddhalaisia
- Kastijärjestelmä: kunkin intialaisen kasti määräytyy jo syntymässä, se periytyy vanhemmilta. Kastit vaikuttaa mm. siihen, millaista työtä voi tehdä ja kenen kanssa voi avioitua. Peruskoulutuksen jälkeisessä opetuksessa eri kasteihin kuuluville ovat omat sisäänottokiintiönsä. Järjestelmän tarkoituksena on tukea kastittomien ja vähäarvoisempiin kasteihin kuuluvien osallistumista koulutukseen. Intian perustuslaissa kielletään kastittomien syrjiminen. Itse kasteja ei ole kuitenkaan kielletty, sillä kasti mielletään osaksi kunkin kansalaisen identiteettiä.

- Intian koulutusjärjestelmä on brittiläistä perua. Maassa on paljon yksityisiä oppilaitoksia. Sen lisäksi on kuntien ja valtion (osa)rahoittamia oppilaitoksia. Koulujen väliset tasoerot ovat suuria. 60 % kouluista on yksityisiä (ja maksullisia), maassa on myös ilmaisia kouluja.
- 93-95 % ikäluokasta aloittaa peruskoulun -> lukutaitoisen väestön osuus on kasvamassa
- Toinen aste kattaa luokat 9-12 ja muistuttaa lukiota (40 % ikäluokasta osallistuu tähän yleissivistävään koulutukseen).
- Lukion viimeisillä luokilla opiskelijoiden on mahdollista opiskella myös ammattiaineita, n. 5 % toisen asteen opiskelijoista käy lukion ns. ammatillisen linjan. Ammatillista koulutusta on siis hyvin vähän tarjolla.
- Toisen asteen koulutuksen käyneistä 1/3 on tyttöjä
- Suomalaisia ammatillisia oppilaitoksia vastaavat lähinnä colleget, joiden oppilaat suorittavat alemman korkeakoulututkinnon.
- Arviolta 10% ikäluokasta osallistuu Intiassa korkeakoulutukseen
- Intiassa ei juuri tunneta aikuiskoulutusta; kylissä on joitakin lukutaitoprojekteja.
- Intian vahvuuksia ovat tulevaisuudessa:
 - Työvoima
 - Markkinat
 - Teknologia
 - Englannin kieli
 - Perhekeskeisyys
 - Demokratia

Intia verkosto / Ulla Pantsar

- OPH rahoittaa ammatillisten oppilaitosten Intia-verkoston toimintaa
- V.2009 rahoitusta on myönnetty 40 000 € (oppilaitokset rahoittavat toimintaa myös itse, sillä rahoitus kattaa 60 % kuluista)
- Ammatilliset oppilaitokset ovat tehneet hankkeen aikana kaksi vierailua Intiaan (v. 2007 ja 2009).
- Verkoston toiminnassa on mukana 11 ammatillisen koulutuksen järjestäjää
- Verkoston tavoitteena on lisätä opettajien ja ammatillisten oppilaitosten Intia-tietoutta; jatkossa tarkoituksena on myös lähettää asiantuntijoita ja opiskelijoita maahan työelämä-/ työssäoppimisjaksoille; myös oppilaitosten johto on tärkeitä sitouttaa Intian yhteistyöhön; ideana on hoitaa yhteydet työnantajiin keskitetysti
- Oppilaitosten johtohenkilöt tekevät Intiaan vierailun joulukuussa 2009
- Kuopiolaiset ovat lähettämässä työssäoppijoita Intiaan lähikuukausien aikana (yht.hlö Arja Pietikäinen); kyseessä on pilottiryhmä
- Verkosto on koostanut Intian matkastaan DVD:n; levyä voi kysellä Eeva-Liisa Jylhältä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymästä (eeva-liisa.jylha(at)kpedu.fi).
- Verkostolle ollaan tekemässä omia kotisivuja. Sivuille on tarkoitus lisätä mm. valmennuspaketti maahan lähteville opiskelijoille.